

Roma Ishyiraho Ibyerekwa - Umubare Cumi na Kabiri

Ishyirwa ry'Ubuhanuzi mu Bice Bitatu: Igizira kibi giteza umusaka n'Iburira ryo mu Minsi y'Imperuka ryo Guhunga

Jeff Pippenger
2024-08-31

Igiteye ishyano cyo kurimbuka cyavuzweho na Daniyeli umuhanuzi ni ikimenyetso ku Bakristo bo mu bihe bitatu bitandukanye cyo guhunga. Abakristo b'i Yerusalemu barahunze ubwo babonaga amabendera y'ingabo z'Abaroma zikikije Yerusalemu mu mwaka wa 66 nyuma ya Kristo. Abakristo bo mu mpera z'ikinyejana cya gatanu no mu ntangiriro z'ikinyejana cya gatandatu bahungiyeye mu butayu ubwo babonaga umuntu w'icyaha mu rusengeri rw'Imana atangaza ko ari Imana. Mu mwaka wa 1888, hatangijwe muri Kongere ya Leta Zunze Ubumwe za Amerika urukurikirane rw'amategeko y'Icyumweru na Senateri Blair. Iyo mishinga y'amategeko yitwaga amategeko ya Blair, kandi yari igamije gushyiraho Icyumweru nk'Umunsi w'Igihugu wo Kuramya. Kuramya ku Cyumweru ni cyo kimenyetso cy'inyamaswa, ikimenyetso cy'ububasha bwa papa, kandi Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe za Amerika rirwanya mu buryo butaziguye ishyirwa mu bikorwa ry'idini ry'igihugu nk'ikigeragezo ku baturage ba Leta Zunze Ubumwe za Amerika.

Ni uku kuri ni ko gusigaye inyuma mu ikoreshwa ririmo amakosa rijyanirana no kwita Leta Zunze Ubumwe z'Amerika Roma yo muri iki gihe. Ikoreshwa ry'ubuhanuzi rifite ibyiciro bitatu rigengwa n'amategeko yihariye akena uko rikoreshwa. Ayo mategeko agaragaza ko ibiranga ubuhanuzi byo mu isohozwa rya mbere bigomba guhuzwa n'ibiranga ubuhanuzi byo mu isohozwa rya kabiri kugira ngo hashyirweho ibiranga ubuhanuzi byo mu isohozwa rya gatatu.

Umuburo wo guhunga ni umuburo wo guhunga akarengane kari hafi kuza. Mu gihe cya Kristo, ako karengane kari ukurimburwa kwa Yerusalemu n'urusengeri mu mwaka wa 70. Ikimenyetso cy'uwo mubabaro wari wegereje cyatanzwe mu mwaka wa 66 nyuma ya Kristo. Umuburo wo guhunga mu mpera z'ikinyejana cya gatanu no mu ntangiriro z'ikinyejana cya gatandatu wagaragajwe na Pawulo nk'ukumenya ko hari ukwateshuka kwa Pergamo yo mu buhanuzi, yashushanyaga Roma ya gipagani. Hagombaga kubanza kubaho ukwateshuka, kugira ngo wa muntu w'icyaha wari kwiyamamaza nk'Imana ahishurwe. Mu mateka yegerezaga umwaka wa 538, Roma ya gipagani yari yarabuzaga, cyangwa nk'uko Pawulo yabivuze "ikibuza" yakuweho, kandi ubwo Pergamo yateshukaga ikimenyetso cyo guhunga kirahagera, kiyobora abizerwa gutandukana n'ubusabane bw'amatorero ya papa. Hanyuma mu mwaka wa 538, mu Nama y'i Orléans, ububasha bwa papa bwashyizeho itegeko ryo kwubahiriza ku Cyumweru, maze imyaka igihumbi na magana abiri na mirongo itandatu y'akarengane ka papa iratangira.

Abahamya ba mbere babiri bagaragaza mu buryo bweruye ko isohozwa rya gatatu ry'umuburo wo guhunga watanze na Kristo ryabanjirije ugutotezwa nyako. Kurimbuka kwa Yerusalemu

kwabaye neza imyaka itatu n'igice nyuma y'uko igotwa rya Cestius ritangiye mu mwaka wa 66 nyuma ya Kristo, bityo bituma Abakristo bahunga mbere y'amahano y'igotwa rya kabiri ryatangijwe na Tito rikaza kurangirana no kurimbuka kw'urusengero n'umujyi. Mbere y'umwaka wa 538, Abakristo bitandukanije n'itorero rya Roma y'ubupapa, kandi mu buryo bw'ubuhanuzi bahungira mu butayu, bugereranya kurimbuka kwa Yerusalemu yo mu by'umwuka.

Ariko urugo rw'inyuma rw'urusengero uruharire, nturupime; kuko rwahawe abanyamahanga, kandi bazakandagira umurwa wera amezi mirongo ine n'abiri. Kandi nzaha ububasha abagabo banjye babiri b'abo guhamya, na bo bazahanura iminsi igihumbi na magana abiri na mirongo itandatu, bambaye ibigunira. Ibyahishuwe 11:2, 3.

Muri izo ngero zombi z'umuburo wo guhunga, uwo muburo uza mbere y'itotezwa, kandi iryo totezwa rigereranywa na Roma, yaba iya gipagani cyangwa iya gipapa, ikandagira Yerusalemu hasi, yaba iy'ukuri cyangwa iy'umwuka. Umuburo wo guhunga wari uhawe Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi wari itegeko rya Blair mu 1888. Mu isohozwa rya mbere mu mateka ya Roma ya gipagani, Abakristo bagombaga guhunga bava i Yerusalemu, kandi mu isohozwa rya Roma ya gipapa Abakristo bahungiyeye mu butayu. Ku Bwadiventisiti, umuburo wari uwo guhungira mu cyaro.

“Ubu si bwo gihe ubu kugira ngo ubwoko bw'Imana bube bushyira imitima yabwo ku by'isi cyangwa ngo bubike ubutunzi bwabwo mu isi. Igihe ntikiri kure ubwo, nk'abigishwa ba mbere, tuzahatirwa gushaka ubuhungiro ahantu hameze nk'ubutabwamo kandi hitaruye. Nk'uko kugotwa kwa Yerusalemu n'ingabo z'Abaroma kwabaye ikimenyetso cyo guhunga ku Bakristo b'i Yudaya, ni ko no kwiyambaza ububasha kw'ishyamba ryacu mu itegeko rishyira mu bikorwa Isabato ya papa bizatubera umuburo. icyo gihe ni bwo hazaba ari igihe cyo kuva mu mugi minini, mu kwitegura kuva no mu mito kugira ngo tujye kuba mu ngo zitaruye ahantu hihishe mu misozi.” Testimonies, volume 5, 464.

“Kwiharira ububasha n'igihugu cyacu mu itegeko rishyira mu bikorwa Isabato ya Papa bizatubera umuburo,” byasohoye ubwo ikizira giteza umusaka, nk'uko bihuye n'amagambo ya Mariko, cyari “gihagaze aho kidakwiriye.” Mu mwaka wa 1888, Kongere ya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika yarimo isuzuma itegeko ryanyuranyaga mu buryo bweruye n'ingingo shingiro y'Itegeko Nshinga, kandi muri icyo gihe Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi bagombaga kuva mu mugi bakimukira mu cyaro.

“Nta Mukristo n'umwe warimbutse mu irimbuka rya Yerusalemu. Kristo yari yarahaye abigishwa Be umuburo, kandi abizeye amagambo Ye bose bakomeje kurindira ikimenyetso cyasezeranyijwe.... Nta gutinza, bahungiyeye ahantu hatekanye—mu murwa wa Pella, mu gihugu cya Pereya, hakurya ya Yorodani.” The Great Controversy, 30.

Ibiranga by'ubuhanuzi biranga icya mbere mu bimenyetso by'imbuzi byo guhunga, bigaragaza isohozwa rya gatatu kandi rya nyuma. Rimwe na rimwe ibyo biranga by'ubuhanuzi bitanga isohozwa rikubye kabiri muri iryo sohozwa rya gatatu. Urugero rw'ibyo ni Eliya batatu. Umurongo wa Eliya mu guhangana kwe na Yezebeli, Ahabu n'abahanuzi ba Baali, uhujwe n'ibiranga bya Yohana Umubatiza, ari we Eliya wa kabiri, mu guhangana kwe na Herodiya, Herode na Salome,

bishyiraho ko mu minsi y'imperuka, kuko isohozwa rya gatatu kandi rya nyuma ry'ikorwa rikubye gatatu buri gihe riba mu minsi y'imperuka, Eliya na Yohana bahagarariye ibyiciro bibiri by'ubwoko bw'Imana. icyiciro kimwe gihagarariwe na Eliya ntikizapfa, kandi ikindi cyiciro gihagarariwe na Yohana kizapfa. Ibyo byiciro byombi byongeye no guhagararirwa mu Ibyahishuwe igice cya karindwi nk'abihumbi ijana na mirongo ine na bine, batapfa, n'imbaga nyamwinshi ipfa.

Mu Babuloni eshatu hari ikintu gisa mu butumwa bw'ubuhanuzi, ari cyo kuba Babuloni ya mbere igereranywa na Nimurodi, ariko Babuloni ya kabiri yo igereranywa n'abami ba mbere n'aba nyuma, Nebukadinezari na Belushazari. Nebukadinezari agereranya abari i Babuloni bazakizwa, naho Belushazari agereranya abari i Babuloni bazarimbuka.

Mu minsi y'imperuka hari amategeko abiri yerekeye ku cyumweru ari yo avugwa mu buhanuzi bwa Bibiliya. Irya mbere ni itegeko ryo ku cyumweru rizaza vuba muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, irya kabiri na ryo ni itegeko ryo ku cyumweru rishyirwaho ku isi yose ku gahato. Ayo mategeko yombi yerekeye ku cyumweru yashushanyijwe mbere n'itegeko ryo ku cyumweru ry'i Roma ya gipagani, igihe mu mwaka wa 321, Constantine yashyiragaho itegeko rya mbere ryo ku cyumweru, rikurikirwa n'itegeko ryo ku cyumweru ry'i Roma ya Papa mu mwaka wa 538. Roma ya gipagani ni kimwe mu bishushanyo byinshi by'ubuhanuzi bibanziriza Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kandi itegeko ryo ku cyumweru ryo mu 321 rishushanya mbere itegeko ryo ku cyumweru rizaza vuba muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Itegeko rya gipapa ryo ku cyumweru ryo mu 538 rishushanya mbere itegeko ryo ku cyumweru rishyirwa ku isi yose ku gahato. Imyumvire irimo inenge ivuga ko Leta Zunze Ubumwe za Amerika zishushanywa n'abambuzi bo muri Daniyeli cumi na rimwe igerageza gukoresha itegeko ryo ku cyumweru rizaza vuba muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika nk'ikimenyetso cyo kwemeza ko itegeko ryo ku cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika rihamya ko Leta Zunze Ubumwe za Amerika ari Roma ya none, kandi ikirengagiza ko hari irindi tegeko ryo ku cyumweru rishyirwa kuri buri gihugu cyo mu isi ku gahato n'ubumwe bw'inshuro eshatu bw'ikiyoka, inyamaswa, n'umuhanuzi w'ibinyoma.

Niba itegeko ryo ku cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika rigaragaza ko Leta Zunze Ubumwe z'Amerika ari Roma ya Kijyambere, none itegeko ryo ku cyumweru ryo ku isi yose ryo rigaragaza iki? Roma eshatu zigaragaza ko Roma ya Kijyambere, ari yo iri mu buryo butatu, izashyiraho amategeko abiri atandukanye yerekeye ku cyumweru. Irya mbere ni iryo muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika kandi ryashushanyijwe mbere n'itegeko rya Constantine ryo ku cyumweru ryo mu mwaka wa 321, irya kabiri na ryo rikaba ari iryo ku isi yose uko yakabaye, nk'uko ryashushanyijwe mbere n'itegeko rya gipapa ryo ku cyumweru ryo mu mwaka wa 538. Gukoresha itegeko ryo ku cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, mu rwego rw'imikorere y'ubuhanuzi ifite inshuro eshatu, kugira ngo havugwe ko itegeko ryo ku cyumweru ari ryo gihamya cyerekana uwo Roma ya Kijyambere ari we, ni ukwirengagiza ibiranga by'ubuhanuzi byashyizweho na Roma ya gipagani na Roma ya gipapa. Mu minsi y'imperuka hari amategeko abiri atandukanye yerekeye ku cyumweru, kandi nta na rimwe muri yo ari gihamya yo kugaragaza ko abambuzi b'ubwoko ari Leta Zunze Ubumwe z'Amerika. Iyo ubuhamya bwa Roma

ya gipagani na Roma ya gipapa bugoretswe kugira ngo bushyigikire ubusobanuro bwihariye, nk'uko biri gukorwa muri iki gihe, biba bigaragaza ko abashaka gushyigikira ubusobanuro bwabo bwihariye badasobanukiwe ishusho n'ibyo ishusho igereranya.

Roma ya gipagani ni ikigereranyo cya Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kandi Roma ya gipapa igereranya Roma ya none. Hamwe n'iri koreshwa ritari ryo ry'ishyirwa mu bikorwa ry'ubuhanuzi inshuro eshatu, ndetse n'ukuvuga ko ibyo bigishijwe bishyizwe mu rwego rwa "ikigereranyo n'icyuzuzo cyacyo," hanyongeraho ikindi kunanirwa, ari ko gusobanura "ikizira giteza umusaka" nk'uko kigaragazwa mu rwego rw'ishyirwa mu bikorwa ry'ubuhanuzi inshuro eshatu.

Kuva mu mwaka wa 66 kugeza mu mwaka wa 70 nyuma ya Kristo, abagaba b'ingabo babiri b'Abaroma bagabye igitero kuri Yerusalemu. Bombi, Cestius na Tito, batangiranye kugota, ariko umwe gusa ni we wahagaritse kugota mu gihe gito, ibyo byabaye ku bw'ubuyobozi bw'Imana bituma Abakristo babasha guhunga. Ni ukugota kwa mbere kwakozwe na Cestius kwatumye Abakristo bamenya umuburo wo guhunga. Igihe Tito yazaga gukomeza intambara yarwanywaga Yerusalemu mu mwaka wa 70 nyuma ya Kristo, yatangiranye no kugota kandi ntiyabiretse kugeza Yerusalemu n'urusengeru bisenywe. Umuburo wa Yesu ugizwe n'intambwe ebyiri. Iya mbere ni ikimenyetso cyo guhunga, hanyuma hagakurikiraho akarengane. Mu isohozwa ry'uwo muburo mu kinyejana cya gatanu n'icya gatandatu, Abakristo bitandukanije n'itorero ry'Abaroma ryari ryaranduye mbere ya 538, hanyuma akarengane karatangira.

Pawulo asobanura neza cyane ko amateka yose yanditswe ya Isirayeli ya kera yandikiwe abariho mu minsi y'imperuka, kandi ko ayo mateka yose yari ibigereranyo, nubwo ijambo ry'Ikigereki "typos," risobanura ibigereranyo, ryahinduwemo "ingero" mu buryo bwe bwa kera bwo gutanga uku kuri.

Ibyo byose byababayeho ngo bibabere urugero; kandi byanditswe kugira ngo bitubere umuburo, twebwe abasohoreweho n'imperuka z'ibihe. 1 Abakorinto 10:11.

Amateka yo mu gice cya cumi Pawulo akoresha kugira ngo ashyireho urwego rw'uku kuri si amateka ya Isirayeli ya kera ikora ibyo gukiranuka.

Ariko ku benshi muri bo Imana ntiyabishimiye, kuko baguye mu butayu. Noneho ibyo byababayeho kugira ngo bitubere urugero, kugira ngo tutifuza ibibi nk'uko na bo babyifuje. Kandi ntimukabe abasenga ibigirwamana nk'uko bamwe muri bo babaye bo; nk'uko byanditswe ngo: "Abantu bicaye hasi kugira ngo barye kandi banywe, maze barahaguruka ngo bidagadure." Kandi ntitugasambane nk'uko bamwe muri bo basambanye, maze ku muni umwe hapfa ibihumbi makumyabiri na bitatu. Kandi ntidukagerageze Kristo nk'uko bamwe muri bo na bo bamugerageje, maze barimburwa n'inzoka. 1 Abakorinto 10:5–9.

Amateka yera ni inyandiko yerekana ubutungane n'ubukiranirwa by'ab'Imana; nyamara muri izo nyandiko zombi, ayo mateka akomeza kuba ikigereranyo cy'ab'Imana babaho mu minsi y'imperuka. Amateka y'ubwigomeke bwabereye i Minneapolis mu 1888 ni inyandiko y'ubukiranirwa, n'ubwo abahanga mu mateka y'Abadiventisti babivuga ukundi. Uko kwigomeka kwari gukomeye cyane ku buryo Ellen White yiyemeje kuva muri iyo nama, ariko agumayo gusa kuko marayika yamubwiye ko ari inshingano ye kuguma aho no kwandika ubwo bwigomeke bwari

buhwanye n'ubwigomeke bwa Korah, Datani na Abiramu mu mateka ya Mose. Muri icyo nama marayika ukomeye wo mu Ibyahishuwe igice cya cumi n'umunani yaramanutse, ariko ubutumwa yazanye bwaranzwe.

Iyo mateka yashushanyaga ku wa 11 Nzeri 2001, igihe inyubako nini z'umujyi wa New York zasenywaga zikagwa hasi. Ayo mateka yarimo umushinga w'itegeko rya mbere ry'icyumweru wagombaga gutangizwa na Senateri Blair. Imihati ye yo gushyiraho ku Cyumweru nk'Umunsi w'Igihugu wo Kuramya yarapfubye, ariko byari umwe mu mateka yera yashushanyaga iminsi y'imperuka. Umushinga wa Senateri Blair wari umuburo wo guhunga imijyi. Mbere ya 1888, igihe Mushiki wacu White yavugaga ku by'ingenzi byo kuba kure y'imijyi, yabivugaga mu nteko y'igihe kizaza. Yerekezaga ku gihe cyari hafi kuza ubwo ubwoko bw'Imana bwagombaga kwimukira mu cyaro. Nyuma ya 1888, ibyo byose Mushiki wacu White yavuze ku by'ingenzi byo kuba mu cyaro byashyiraga inama ye mu rwego rw'uko igihe cyo kuba mu cyaro cyari cyaramaze kugera. Umushinga wa Blair wo mu 1888 wari ikimenyetso cy'ishyirwa mu bikorwa ry'itegeko ry'icyumweru, nk'uko Luka yabivuze, ahantu hadakwiriye. Itegeko ry'icyumweru ntiryagombaga kuzanwa mu Nteko Ishinga Amategeko ya Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kuko byari uguhakana ihame ry'ibanze ry'Itegeko Nshinga.

Amateka yo mu 1888 yanditswe kugira ngo abe igishushanyo cy'amateka y'ubuhanuzi yatangiye ku wa 11 Nzeri 2001. Itegeko rya Blair ryo mu 1888 ryari igishushanyo cy'Itegeko rya Patriot ryo mu 2001. Ryari umuburo wabanje mbere y'ishyirwa mu bikorwa nyakuri ry'ikimenyetso cy'inyamaswa. Nta muntu n'umwe ukurikira Kristo wagombye kuba atuye mu mujyi nyuma ya 11 Nzeri 2001. icyo cyari ikigo cy'umujyi cy'ubuhanuzi cyayoboye ubwoko bw'Imana guhunga. Kandi nk'uko hari amategeko abiri yerekeye ku Cyumweru ari yo ngingo y'icyitegererezo cy'ubuhanuzi bwo mu minsi y'imperuka, nk'uko bigaragazwa n'amategeko yo ku Cyumweru ya Roma ya gipagani na Roma ya gipapa, ayo mategeko yombi yo ku Cyumweru abanzirizwa n'umuburo wo guhunga.

Ku bahamya ko ari Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi, bagombaga kumenya mu buryo bw'ubuhanuzi ko Patriot Act yari ikimenyetso cyo guhunga imigi bakajya mu cyaro mbere y'itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba. Iryo tegeko nyine ryo ku Cyumweru ni ryo ryari ikimenyetso ku zindi ntama z'Imana zikiri i Babuloni, kugira ngo zihunge zisohoke i Babuloni mbere y'ishyirwa mu bikorwa ry'itegeko ryo ku Cyumweru rizagezwa ku mahanga yose.

“Nk'uko Amerika, igihugu cy'ubwisanzure mu by'idini, izifatanya n'Ubupapa mu guhatira umutimanama no guhatira abantu kubaha sabato y'ikinyoma, abantu bo muri buri gihugu cyo ku isi bazashorwa gukurikiza urugero rwayo.” Testimonies, volume 6, 18.

Nk'uko ishyirwa mu bikorwa inshuro eshatu kw'Abahanuzi batatu ba Eliya rishyiraho ko mu minsi y'imperuka hari ibyiciro bibiri by'ubwoko bw'Imana, ni ko no ishyirwa mu bikorwa inshuro eshatu kwa Roma rigaragaza ko hari amategeko abiri atandukanye yerekeye ku cyumweru. Abifuzza kuvuga ko Leta Zunze Ubumwe za Amerika ari bo “abambuzi b'ubwoko bwawe,” bityo rero ko uruhare rw'ubuhanuzi rwa Leta Zunze Ubumwe za Amerika rushyiraho iyerekwa, bavuga ko itegeko rigiye kuza vuba ryerekeye ku cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika ari ryo

mahano y'ubutayu Kristo yagaragaje nk'umuburo ku bwoko Bwe ngo buhungire kure y'itotezwa rigiye kuza. Bananirwa kumenya itandukaniro riri hagati yo kugotwa, ari cyo kimenyetso cy'umuburo cyo guhunga, n'igotwa rya kabiri rigereranya igihe ishysterwa mu bikorwa nyakuri ry'itegeko ryerekeye ku cyumweru ritangirira gutangiza itotezwa ryo mu minsi y'imperuka. Bananirwa gusuzuma itandukaniro rishyirwaho n'abahamya babiri rivuga ko hagomba kubaho amategeko abiri atandukanye yerekeye ku cyumweru asohozwa ubuhanuzi mu minsi y'imperuka. Mu kubigenza batyo, bavuga ko itegeko rigiye kuza vuba ryerekeye ku cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika ari ryo muburo ugereranywa n'amahano y'ubutayu, yavuzweho na Daniyeli umuhanuzi, kandi ni ryo, ariko si uko bo barisobanura.

Itegeko ry'Umunsi w'Ikumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika ni umuburo uhabwa izindi ntama z'Imana zikiri i Babuloni wo guhunga ukwifatanya na we. Bityo rero, ni umuburo w'itegeko ry'Umunsi w'Ikumweru rigiye kuza, rizashyirwa mu bikorwa ku mahanga yose.

“Amahanga y'amahanga azakurikiza urugero rw'Amerika. Nubwo ari yo ibanza imbere mu kuyobora, nyamara icyo kibazo gikomeye kimwe kizagera ku bantu bacu mu bice byose by'isi.” Testimonies, volume 6, 395.

Ibyo bavuga ni uko itegeko ryo ku cyumweru ryo muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika rigaragaza Leta Zunze Ubumwe z'Amerika nk'ikimenyetso gishyiraho iyerekwa rya gihanuzi, ariko mu rwego rw'umuburo wo guhunga watanze na Kristo, iryo tegeko ryo ku cyumweru rihagarariye umuburo w'isi yose uhabwa abakozi b'isaha ya cumi n'imwe wo guhunga Babuloni.

Iyo Mushikiwabo White atanga umuburo wo guhunga, aba avuga ku kibazo cy'itegeko ryo ku Cyumweru rizafata isi yose. Uwo mugendo utangirira ku itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika. Agaragaza ko itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika ari ryo muburo w'itotezwa rigiye kuza.

“Itegeko rishyiraho ubutegetsi bw'ubupapa, rinyuranyije n'amategeko y'Imana, ni ryo rizatuma igihugu cyacu gitandukana rwose no gukiranuka. Igihe Ubuporotesitanti buzambura ukuboko kwabwo hakurya y'umworoza kugira ngo bufate ukuboko kw'ubutegetsi bwa Roma, igihe buzarenza hakurya y'ikuzimu kugira ngo buhuze amaboko n'ubupfumu bw'imyuka, igihe, bitewe n'ingaruka z'iri shyirahamwe ry'uburyo butatu, igihugu cyacu kizihakana buri hame ry'Itegeko Nshinga ryacyo nk'ubutegetsi bw'Abaporotesitanti n'ubwa repubulika, kandi kikagena uburyo bwo gukwirakwiza ibinyoma n'ibishuko by'ubupapa, ni bwo tuzamenya ko igihe kigeze cy'imikorere itangaje ya Satani kandi ko imperuka iri hafi.”

“Nk'uko kwegera kw'ingabo z'Abaroma kwabereye ikimenyetso abigishwa cy'uko kurimbuka kwa Yerusalemu kwari kwegera, ni ko n'ubwo buhakanyi bushobora kutubera ikimenyetso cy'uko iherezo ry'ukwihangana kw'Imana rigeze, ko urugero rw'ibicumuro by'ishyamba ryacu rwuzuye, kandi ko marayika w'imbabazi agiye kuguruka akagenda, atazongera kugaruka ukundi. Maze ubwoko bw'Imana buzahita bwinjira muri ibyo bihe by'umubabaro n'amakuba abahanuzi basobanuye ko ari igihe cy'umubabaro wa Yakobo. Gutaka kw'abizerwa, abatotezwa, kuzamuka kugere mu ijuru. Kandi nk'uko amaraso ya Abeli yatakiye ari hasi ku butaka, ni ko hari n'amajwi atakira Imana avuye mu mva z'abahowe ukwizera, mu mva zo mu nyanja, mu buvumo bwo mu misozi, no mu bubiko bw'intsina z'ababikira: 'Kugeza ryari,

Mwami, wera kandi w'ukuri, utazacira urubanza kandi ngo uhorere amaraso yacu ku batuye isi?" Testimonies, volumu ya 5, 451.

Mushiki wacu White arimo agaragaza itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, kandi akaryerekana nk'"ikimenyetso" cy'uko igihe cy'igeragezwa cya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika kirangiye. Ariko kandi ubwoko bw'Imana buri mu bindi bihugu by'isi na bwo bugomba guhura n'icyo kigeragezo kimwe. Hariho igihe gitangira ku itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika kikageza igihe Mikayeli ahagurukira maze igihe cy'igeragezwa cy'abantu kigafungwa. Iyo gifunzwe, "marayika w'imbabazi araguruka akagenda."